

Stanovisko Výboru regiónov „Program Bezpečnejší internet (2009 – 2013)“

(2008/C 325/14)

VÝBOR REGIÓNOV

- domnieva sa, že vykonané opatrenia je nutné prispôbiť novým potrebám, vzhľadom na vznik nových technológií a služieb, ktoré generujú nové a stupňujú doterajšie riziká,
- odporúča však aspoň v oblasti nezákonného obsahu dosiahnuť základný konsenzus, a to porovnaním trestnoprávných noriem a zistením ich styčných bodov. Opatrenia by tiež mali podporovať zostavenie európskeho „čierneho zoznamu“ nezákonného obsahu a propagovať jeho využívanie poskytovateľmi internetových služieb,
- vyzýva, aby opatrenia na zvyšovanie povedomia koncových užívateľov výslovne zahŕňali aj miestne a regionálne samosprávy, ktoré sú cieľovým skupinám najbližšie a majú najväčšie možnosti šíriť informácie a realizovať konkrétne programy a projekty,
- odporúča, aby sa centrá pre zvyšovanie povedomia riadili vytýčenými stratégiami na oslovenie detí, rodičov a učiteľov a zabezpečili, že ich opatrenia budú skutočne kvalitné. Tento program musí tiež podporovať aktívnejšiu účasť médií na kampaniach na zvyšovanie povedomia,
- domnieva sa, že je obzvlášť dôležité dosiahnuť čo najužšiu spoluprácu medzi horúcimi linkami (hot line), orgánmi činnými v trestnom konaní a poskytovateľmi internetových služieb na jednej strane a zapojenie ďalších aktérov, napríklad vhodných sociálnych organizácií a mimovládnych organizácií, na druhej strane,
- vyzýva na opatrenia, v rámci ktorých by sa mali vytvoriť vzdelávacie materiály na vyučovanie informatiky a mediálnej výchovy, ktoré by sa venovali bezpečnému on-line prostrediu. Opatrenia by sa mali ďalej zamerať nielen na ochranu detí, ale aj na ich aktívne zoznamovanie sa (vzdelávanie) s bezpečným využívaním internetu (posilnenie ich samostatnosti).

Spravodajca: Ján ORAVEC (SK/ELS), primátor mesta Štúrovo

Referenčný dokument

Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje viacročný program Spoločenstva na ochranu detí, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie

KOM(2008) 106 v konečnom znení – 2008/0047 (COD)

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné pripomienky

Všeobecné pripomienky k programu

1. stotožňuje sa s názorom, že od vzniku akčného plánu Bezpečnejší internet sa značne zmenili technológie, ako aj využitia, ktoré s nimi súvisia. Deti sú v čoraz väčšej miere aktívnymi užívateľmi nových technológií a ich ochrana pred škodlivým obsahom, obmedzenie distribúcie nezákonného obsahu a výchova k vedomo kritickému používaniu internetu je veľkým problémom pre politikov, zákonodarcov, hospodárske odvetvia a konečných užívateľov, zvlášť pre rodičov, opatrovateľov a vzdelávacích pracovníkov, ktorí tento problém musia aktívne riešiť;

2. súhlasí s tým, že medzi najzávažnejšie riziká pre deti, ktoré súvisia s on-line technológiami patria prípady, keď sú deti poškodzované priamo ako obeť pohlavného zneužívania zdokumentovaného prostredníctvom fotografií, filmov alebo audio súborov zverejňovaných na internete; keď ich pod zámenkou nadviazania priateľstva kontaktujú osoby, ktoré ich chcú pohlavne zneužívať (tzv. „grooming“), alebo keď sa stanú obeťami šikanovania v on-line prostredí (tzv. „cyberbullying“);

3. berie na vedomie zistenia konečného hodnotenia akčného plánu „Bezpečnejší internet“;

4. oceňuje programy EÚ pre bezpečnejší internet ako jediné celoeurópske iniciatívy, ktoré sa zaoberajú ochranou detí v prostredí internetu;

5. stotožňuje sa s názorom, že vykonané opatrenia boli účinné, no zároveň je nutné prispôsobiť ich novým potrebám, vzhľadom na vznik nových technológií a služieb, ktoré generujú nové a stupňujú doterajšie riziká;

6. víta skutočnosť, že nový program uľahčí spoluprácu a výmenu skúseností a najvhodnejších postupov na všetkých úrovniach, pokiaľ ide o problémy týkajúce sa bezpečnosti detí na internete a tým navyši európsku pridanú hodnotu;

7. uvedomuje si, že je zložité dosiahnuť konsenzus pri definovaní pojmov „nezákonný obsah“ a „škodlivý obsah“, ktorých meradlo je v rôznych krajinách a kultúrach odlišné;

8. odporúča však aspoň v oblasti nezákonného obsahu dosiahnuť základný konsenzus a to porovnaním trestnoprávných noriem a zistením ich styčných bodov;

9. je toho názoru, že navrhované opatrenia prispievajú k ochrane detí, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie, a reagujú na nové vývojové trendy obmedzia distribúciu nezákonného obsahu, ktorý sa šíri on-line, s osobitným zreteľom na distribúciu materiálu obsahujúceho pohlavné zneužívanie detí, grooming a šikanovanie;

10. dúfa, že sa bude podnecovať a podporovať vývoj a aplikácia technických riešení určených na nakladanie s nezákonným obsahom a škodlivým správaním na internete, a presadzovať spoluprácu a výmenu osvedčených postupov v širokom spektre zainteresovaných subjektov na miestnej, regionálnej, európskej a medzinárodnej úrovni;

11. odporúča každý rok usporiadať orientačné konferencie pre zainteresované subjekty na národnej, európskej a medzinárodnej úrovni, ktoré poskytnú priestor na diskusiu o aktuálnych otázkach a úlohách, výmenu osvedčených postupov a presadzovanie spolupráce;

12. vyjadruje sklamanie nad tým, že pri snahe zvyšovať povedomie verejnosti, obzvlášť detí, rodičov, opatrovateľov a pedagógov o možnostiach a rizikách spojených s používaním on-line technológií a o prostriedkoch na bezpečné používanie internetu sa výslovne nespomína úloha miestnych a regionálnych samospráv, ktoré sú k cieľovým skupinám najbližšie a majú najväčšie možnosti na sprostredkovanie dôležitých informácií a na realizáciu konkrétnych programov a projektov;

13. podporuje vznik a ďalšie budovanie bázy poznatkov, ktoré sa použijú pri riešení existujúcich a vznikajúcich rizík ako aj dôsledkov používania internetu;

14. odporúča koordináciu výskumných činností v príslušných oblastiach v rámci EÚ a aj mimo EÚ, s prihliadnutím na vývoj poznatkov pokiaľ ide o meniace sa spôsoby využívania on-line technológie deťmi, ako aj o možných rizikách a škodlivých účinkoch, vrátane technických, psychologických a sociálnych aspektov, ktoré môže mať využívanie on-line technológií na deti, a poukázať aj na dobré príklady ako naučiť deti kritickému prístupu k médiám;

15. plne podporuje nadviazanie na projekt „Bezpečný internet plus“ a jeho posun na vyšší kvalitatívny stupeň;

16. vyzýva, aby inštitúcie Spoločenstva a vlády členských štátov venovali v rámci svojich kompetencií náležitú pozornosť riešeniu tejto problematiky;

17. nádeja sa, že realizácia opatrení podstatným spôsobom prispeje k zníženiu ohrozenia detí používajúcich internet a iné komunikačné technológie.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

Príloha I – opatrenie 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Zabezpečenie kontaktných miest pre verejnosť na označovanie nezákonného obsahu a škodlivého správania na internete. Činnosti by mali zabezpečiť, aby boli tieto kontaktné miesta účinné a aby o nich verejnosť vedela, mali by byť úzko prepojené s inými opatreniami na vnútroštátnej úrovni a spolupracovať na európskej úrovni s cieľom riešiť cezhraničné problémy a vymieňať si najvhodnejšie postupy.	1. Zabezpečenie kontaktných miest pre verejnosť na označovanie nezákonného obsahu a škodlivého správania na internete. Činnosti by mali zabezpečiť, aby boli tieto kontaktné miesta účinné a aby o nich verejnosť vedela, mali by byť úzko prepojené s inými opatreniami na vnútroštátnej úrovni a spolupracovať na európskej úrovni s cieľom riešiť cezhraničné problémy a vymieňať si najvhodnejšie postupy. Treba podporovať väčšiu informovanosť o horúcich linkách (hot line) u koncových užívateľov, využiť možnosti, ktoré ponúka samospráva na rozširovanie dôležitých informácií.

Zdôvodnenie

Kontaktné miesta a horúce linky (hot line) môžu plniť svoju úlohu len v prípade, keď o ich existencii vie čo najviac koncových užívateľov, preto je potrebné ich propagovať v čo najširšom meradle, k čomu má okrem iných veľké predpoklady samospráva.

Pozmeňovací návrh 2

Príloha I – opatrenie 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
2. Vysporiadanie sa so škodlivým správaním na internete, najmä s groomingom a šikanovaním. Činnosti sa budú zameriavať na riešenie tzv. on-line groomingu – postupu, pri ktorom dospelá osoba nadviaže priateľstvo s dieťaťom so zámerom dopustiť sa pohlavného zneužitia – a šikanovania. Opatrenia sa budú zaoberať technickými, psychologickými a sociologickými otázkami spojenými s touto problematikou a budú podporovať spoluprácu a koordináciu medzi zainteresovanými subjektmi.	2. Vysporiadanie sa so škodlivým správaním na internete, najmä s groomingom a šikanovaním. Činnosti sa budú zameriavať na riešenie tzv. on-line groomingu – postupu, pri ktorom dospelá osoba nadviaže priateľstvo s dieťaťom so zámerom dopustiť sa pohlavného zneužitia – a šikanovania. Opatrenia sa budú zaoberať technickými, psychologickými a sociologickými otázkami spojenými s touto problematikou a budú podporovať spoluprácu a koordináciu medzi zainteresovanými subjektmi. Obzvlášť dôležitá je čo najužšia spolupráca medzi horúcimi linkami (hot line), orgánmi činnými v trestnom konaní a poskytovateľmi internetových služieb na jednej strane a zapojenie ďalších aktérov, napríklad vhodných sociálnych organizácií a mimovládnych organizácií na druhej strane.

Zdôvodnenie

Rýchly a plynulý posun informácií z horúcich liniek k ďalším aktérom boja proti nezákonnému obsahu a škodlivému správaniu je jednou zo základných podmienok úspešných protiopatrení.

Pozmeňovací návrh 3

Príloha I – opatrenie 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
3. Povzbudzovanie využívania technických riešení s cieľom adekvátne nakladať s nezákonným obsahom a škodlivým správaním na internete. Činnosti by sa mali zameriavať na podporu vývoja alebo prispôsobenia účinných technologických nástrojov určených na všeobecné použitie zainteresovaných subjektov s cieľom adekvátne nakladať s nezákonným obsahom a vysporiadať sa so škodlivým správaním na internete.	3. Podpora a povzbudzovanie využívania technických riešení s cieľom adekvátne nakladať s nezákonným obsahom a škodlivým správaním na internete. Činnosti by sa mali zameriavať na podporu vývoja alebo prispôsobenia účinných technologických nástrojov určených na všeobecné použitie zainteresovaných subjektov s cieľom adekvátne nakladať s nezákonným obsahom a vysporiadať sa so škodlivým správaním na internete. <u>Opatrenia by tiež mali podporovať koordináciu pri zostavovaní európskeho „čierneho zoznamu“ nezákonného obsahu a propagovať jeho využívanie poskytovateľmi internetových služieb. Opatrenia by sa mali ďalej zamerať nielen na ochranu detí, ale aj na ich aktívne zoznamovanie sa s bezpečným využívaním internetu (posilnenie ich samostatnosti).</u>

Zdôvodnenie

Nové technické riešenia je potrebné aj podporovať nielen k nim podnecovať. Európsky „čierny zoznam“ môže poslúžiť ako pomoc pri prevencii, prípadne pri reakcii na nezákonný obsah.

Pozmeňovací návrh 4

Príloha I – opatrenie 2

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
3. Podnecovanie zapájania detí a mladých ľudí do vytvárania bezpečnejšieho on-line prostredia. Opatrenia sa budú zameriavať na zapojenie detí a mladých ľudí s cieľom lepšie porozumieť ich názorom a skúsenostiam v súvislosti s využívaním on-line technológií a v súvislosti s tým, ako podporovať bezpečnejšie on-line prostredie pre deti.	3. Podnecovanie zapájania detí a mladých ľudí do vytvárania bezpečnejšieho on-line prostredia. Opatrenia sa budú zameriavať na zapojenie detí a mladých ľudí s cieľom lepšie porozumieť ich názorom a skúsenostiam v súvislosti s využívaním on-line technológií a v súvislosti s tým, ako podporovať bezpečnejšie on-line prostredie pre deti. <u>V rámci opatrení by sa v učebných osnovách informatiky a mediálnej výchovy mala venovať náležitá pozornosť aj bezpečnému on-line prostrediu a upozorňovať na nebezpečenstvá nezákonného obsahu a škodlivého správania. Opatrenia by sa mali ďalej zamerať nielen na ochranu detí, ale aj na ich aktívne zoznamovanie sa (vzdelávanie) s bezpečným využívaním internetu (posilnenie ich samostatnosti).</u>

Zdôvodnenie

Pri interaktívnej výučbe vie kvalifikovaný pedagóg upozorniť deti na nebezpečenstvá hroziace pri používaní internetu a na druhej strane ich reakcie mu môžu pomôcť porozumieť ich názorom a skúsenostiam v súvislosti s on-line technológiami.

Pozmeňovací návrh 5

Príloha I – opatrenie 2

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
4. Zlepšovanie informovanosti o vhodných nástrojoch na riešenie škodlivého obsahu na internete. Činnosti sa budú zameriavať na zvyšovanie počtu informácií o výkonnosti a účinnosti nástrojov na riešenie potenciálne škodlivého obsahu na internete a na vybavenie používateľov informáciami, nástrojmi a aplikáciami, ktoré im poskytnú vhodnú podporu pri riešení škodlivého obsahu v rámci rôznych platforiem.	4. Zlepšovanie informovanosti o vhodných nástrojoch na riešenie škodlivého obsahu na internete, <u>pričom treba informovať aj koncových užívateľov o možnostiach, ktoré sú k dispozícii na filtrovanie škodlivého obsahu.</u> Činnosti sa budú zameriavať na zvyšovanie počtu informácií o výkonnosti a účinnosti nástrojov na riešenie potenciálne škodlivého obsahu na internete a na vybavenie používateľov informáciami, nástrojmi a aplikáciami, ktoré im poskytnú vhodnú podporu pri riešení škodlivého obsahu v rámci rôznych platforiem.

Zdôvodnenie

Informácie o vhodných resp. nových nástrojoch na riešenie škodlivého obsahu na internete sú dôležité nielen pre odbornú verejnosť, ale prakticky pre každého koncového užívateľa, aby v rámci svojich možností mohol adekvátne a čo najefektívnejšie reagovať na nové nebezpečenstvá.

Pozmeňovací návrh 6

Príloha I – opatrenie 3

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Zvyšovanie povedomia verejnosti a rozširovanie informácií o bezpečnejšom používaní on-line technológií. Činnosti budú podporovať povedomie verejnosti prostredníctvom poskytovania vhodných informácií o možnostiach, rizikách a spôsoboch, ako ich koordinovane riešiť v celej Európe. Činnosti budú zamerané na podporu nákladovo efektívnych prostriedkov rozširovania informácií v rámci zvyšovania povedomia pre veľký počet užívateľov.	1. Zvyšovanie povedomia verejnosti a rozširovanie informácií o bezpečnejšom používaní on-line technológií a podpora aktívnejšej účasti médií na kampaniach na zvyšovanie povedomia. Činnosti budú podporovať povedomie verejnosti prostredníctvom poskytovania vhodných informácií o možnostiach, rizikách a spôsoboch, ako ich koordinovane riešiť v celej Európe. Činnosti budú zamerané na podporu nákladovo efektívnych prostriedkov rozširovania informácií v rámci zvyšovania povedomia pre veľký počet užívateľov.

Zdôvodnenie

Média, celoštátne a aj lokálne, majú tiež svoju nezastupiteľnú úlohu pri šírení informácií o bezpečnejšom používaní on-line technológií, a preto treba podporiť ich zapojenie do procesu a kampaní na zvyšovanie povedomia.

Pozmeňovací návrh 7

Príloha I – opatrenie 3

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
2. Zabezpečenie kontaktných miest, kde môžu rodičia a deti dostávať odpovede na otázky o tom, ako bezpečne používať internet. Činnosti sa budú zameriavať na poskytovanie širších možností informovaného a zodpovedného výberu užívateľom formou poradenstva týkajúceho sa príslušných informácií a preventívnych opatrení, ktoré by mali prijať, aby mohli bezpečne používať internet.	2. Zabezpečenie kontaktných miest, kde môžu rodičia a deti dostávať odpovede na otázky o tom, ako bezpečne používať internet. <u>Informácie o kontaktných miestach musia byť známe čo najširšej verejnosti.</u> Činnosti sa budú zameriavať na poskytovanie širších možností informovaného a zodpovedného výberu užívateľom formou poradenstva týkajúceho sa príslušných informácií a preventívnych opatrení, ktoré by mali prijať, aby mohli bezpečne používať internet.

Zdôvodnenie

Kontaktné miesta môžu plniť svoju funkciu len vtedy, keď o nich vie široká verejnosť resp. koncoví užívatelia, ktorí potom vedia, kam sa majú obrátiť so žiadosťou o informácie a odpovede na svoje otázky.

Pozmeňovací návrh 8

Príloha I – opatrenie 3

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
3. Podpora zlepšovania účinných a nákladovo efektívnych metód a nástrojov zvyšovania povedomia. Opatrenia sa budú zameriavať na zlepšovanie príslušných metód a nástrojov zvyšovania povedomia s cieľom zvýšiť ich účinnosť a nákladovú efektívnosť z dlhodobého hľadiska.	3. <u>Vyžadovať, aby sa centrá pre zvyšovanie povedomia riadili vytýčenými stratégiami na oslovenie detí, rodičov a učiteľov.</u> <u>Podpora zlepšovania účinných a nákladovo efektívnych metód a nástrojov zvyšovania povedomia.</u> Opatrenia sa budú zameriavať by sa mali zamerať na zlepšovanie príslušných metód a nástrojov zvyšovania povedomia s cieľom zvýšiť ich účinnosť a nákladovú efektívnosť z dlhodobého hľadiska, <u>pričom treba zabezpečiť, aby bola zaručená kvalita týchto opatrení.</u>

Zdôvodnenie

Centrá pre zvyšovanie povedomia zohrávajú jednu z najdôležitejších úloh pri zvyšovaní povedomia verejnosti, nakoľko nimi poskytované informácie sa ďalej priamo alebo prostredníctvom rôznych informačných kanálov dostávajú k širokej verejnosti a musia byť schopné upozorniť na nebezpečenstvá a ponúknuť riešenia. V tejto oblasti je nevyhnutná koordinácia a úzka spolupráca s odborníkmi v oblasti mediálnej výchovy a mediálnej gramotnosti.

V Bruseli 9. októbra 2008

Predseda
Výboru regiónov
Luc VAN DEN BRANDE
